

[Etusivu](#) > ... > [Oikeudenkäyntimenettelyt](#) > [Videoneuvottelut](#) > [Todisteiden Vastaanottaminen Videoneuvottelun Avulla](#) > Croatia

Todisteiden vastaanottaminen videoneuvottelun avulla

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Voidaanko todisteita vastaanottaa videoneuvottelun välityksellä joko niin, että pyynnön esittänyt tuomioistuin osallistuu videoneuvotteluun omassa jäsenvaltiossaan, tai niin, että pyynnön esittänyt tuomioistuin ottaa todisteet vastaan välittömästi? Jos voidaan, mitä kansallisia menettelyjä tai lainsäädäntöä tällöin sovelletaan?

Siviiliprosessilaissa (*Zakon o parničnom postupku*; Kroatian virallisen lehden (*Narodne novine*, NN) nrot 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 ja 155/23) säädetään siitä, miten siviilioikeudellisissa asioissa todisteita voidaan ottaa vastaan videoneuvottelun välityksellä. Siviiliprosessilain 115 §:n 3 momentin mukaan tuomioistuin voi päättää, että tietyt todisteet otetaan vastaan videoneuvottelun välityksellä asianmukaisia audiovisuaalilaitteita ja etäviestintään tarkoitettua teknistä alustaa käyttäen. Saman pykälän 5 momentin mukaan tuomioistuin päättää tietyn todisteen vastaanottamisesta videoneuvottelun välityksellä sen jälkeen, kun se on saanut asiaa koskevat huomautukset osapuolilta ja muilta osallistujilta, joiden on tarkoitus osallistua videoneuvotteluna järjestettävään kuulemiseen.

Videoneuvotteluna järjestettävää kuulemista koskevista säännöissä (*Pravilnik o održavanju ročišta na daljinu*; NN nro 154/22) jäljempänä 'säännöt', vahvistetaan järjestelyt kuulemisen järjestämiseksi ja tiettyjen todisteiden vastaanottamiseksi asianmukaisia audiovisuaalilaitteita ja etäviestintään tarkoitettua teknistä alustaa käyttäen. Todisteet voidaan ottaa vastaan videoneuvottelussa, johon tuomioistuin osallistuu, vasta sen jälkeen kun oikeusministeri on todennut päätöksellään, että asianomainen tuomioistuin täyttää kuulemisen äänitallennetta koskevat tekniset vaatimukset. Päätös tehdään siviiliprosessilakia muuttavan lain (*Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku*; NN nro 80/22) 17 §:n 3 momentin mukaisesti.

2 Onko asetettu rajoituksia sille, ketä videoneuvottelun välityksellä voidaan kuulla? Voidaanko tällä tavoin kuulla esimerkiksi vain todistajia vai myös muita henkilöitä, kuten asiantuntijoita tai asianosaisia?

Sääntöjen 5 §:n 1 momentin mukaan videoneuvotteluna järjestettävällä kuulemisella (*ročište na daljinu*) tarkoitetaan kuulemista, joka järjestetään oikeudenkäynnin osallistujien kanssa käyttäen audiovisuaalilaitetta ja etäviestintään tarkoitettua teknistä alustaa, ja 6 momentin mukaan oikeudenkäynnin osallistujilla (*sudionici postupka*) tarkoitetaan tuomioistuinta, asianosaisia, väliintulijoita, asianajajia, oikeudellisia edustajia, todistajia, asiantuntijoita ja muita menettelyssä osallisina olevia henkilöitä.

3 Onko videoneuvottelun välityksellä vastaanotettavien todisteiden tyypille asetettu rajoituksia?

Sääntöjen 12 §:n mukaan tuomioistuin voi todistajien ja asiantuntijoiden kuulemisen ohella ottaa videoneuvotteluna järjestettävässä kuulemisessa vastaan muita todisteita, jos ne soveltuvat etäyhteydellä esitettäväksi. Tällöin asianosaisille annetaan mahdollisuus toimittaa huomautuksensa ennen kuulemistä tai sen aikana.

4 Onko asetettu rajoituksia sille, missä paikassa henkilöä voidaan kuulla videoneuvottelun välityksellä? Onko kuulemisen pakko tapahtua tuomioistuimen tiloissa?

Sääntöjen 7 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osallistujien on kommunikoitava tuomioistuimen kanssa sellaisesta tilasta käsin, joka on varustettu etäviestintään tarkoitetulla teknisellä alustalla. Näin varmistetaan sujuva viestintä osallistujien kesken. Saman pykälän 2 momentin mukaan osallistuja, joka on määrätty osallistumaan kuulemiseen mutta jonka ei ole mahdollista osallistua etäyhteydellä, voi osallistua siihen tuomioistuimen tiloissa. Tästä on kuitenkin ilmoitettava tuomioistuimelle ennen kuulemisen alkua.

5 Onko videoneuvottelun välityksellä järjestetyn kuulemisen nauhoittaminen sallittua? Jos on, ovatko siihen tarvittavat laitteet käytettävissä?

Siviiliprosessilakia muuttavan lain (NN nro 80/22) 17 §:n 3 momentin mukaan oikeusministeri vahvistaa päätöksellään sen, täyttääkö kulloinkin kyseessä oleva tuomioistuin kuulemisen äänittämiselle asetetut tekniset vaatimukset.

6 Millä kielellä kuuleminen on toteutettava, a) kun pyyntö esitetään todisteiden vastaanottamista koskevan asetuksen 12–14 artiklan nojalla, ja b) kun kyseessä on välitön todisteiden vastaanottaminen asetuksen 19–21 artiklan nojalla?

Asianosaisilla ja muilla osallistujilla on oikeus käyttää äidinkieltään osallistuessaan kuulemisiin ja toteuttaessaan muita oikeudenkäyntitoimia suullisesti tuomioistuimessa. Jos oikeudenkäynti ei tapahdu asianosaisen tai muun osallistujan äidinkielellä, se, mitä kuulemisessa sanotaan ja esitetään todisteina, tulkitaan heidän äidinkielelleen.

7 Jos tarvitaan tulkkausta, kuka vastaa sen järjestämisestä, a) kun pyyntö esitetään todisteiden vastaanottamista koskevan asetuksen 12–14 artiklan nojalla, ja b) kun kyseessä on välitön todisteiden vastaanottaminen asetuksen 19–21 artiklan nojalla?

Asianosaisille ja oikeudenkäynnin muille osallistujille ilmoitetaan heidän oikeudestaan seurata suullista käsittelyä tuomioistuimessa omalla kielellään tulkin avustuksella. He voivat luopua oikeudestaan tulkkaukseen ilmoittamalla, että he osaavat oikeudenkäyntikieltä. Pöytäkirjaan kirjataan merkintä siitä, että heille on ilmoitettu oikeudesta, sekä asianosaisten ja muiden osallistujien antamat ilmoitukset. Tulkkauksesta vastaavat tulkit. Asianosainen tai muu osallistuja vastaa tulkkauksenkustannuksista.

8 Mitä menettelyjä sovelletaan kuulemisen järjestelyissä ja

kuulemisajankohdan ja -paikan tiedoksi antamisessa kuultavalle henkilölle, a) kun pyyntö esitetään todisteiden vastaanottamista koskevan asetuksen 12–14 artiklan nojalla, ja b) kun kyseessä on välitön todisteiden vastaanottaminen asetuksen 19–21 artiklan nojalla? Paljonko aikaa kummassakin tapauksessa olisi jätettävä tiedoksiannon ja kuulemisajankohdan välille, jotta asianomainen saisi tiedon riittävän ajoissa?

Siviiliprosessilain 114 §:n 2 momentin mukaan tuomioistuin kutsuu sekä asianosaiset että muut henkilöt, joiden läsnäolo katsotaan tarpeelliseksi, hyvissä ajoin kuulemiseen. Kutsu (haaste) annetaan tiedoksi asianosaiselle yhdessä sen kanteen kanssa, johon liittyen kuuleminen järjestetään, ja siinä ilmoitetaan kuulemispaikka ja -ajankohta. Jos haaste annetaan tiedoksi ilman kannetta, siinä mainitaan asianosaiset, riidan aihe ja kuulemisen eri vaiheet (siviiliprosessilain 114 §:n 2 momentti).

Jos kuuleminen järjestetään videoneuvotteluna, sääntöjen 6 §:n 2 momentin mukaisesti tuomioistuin ilmoittaa haasteessa

- mitä teknistä alustaa kuulemisessa käytetään,
- linkin asianomaiseen alustaan tai tiedot siitä, milloin ja miten linkki lähetetään,
- tarvittaessa alustan käyttöön liittyvät varoitukset, joista menettelyn osallistujien on syytä olla tietoisia,
- asianosaisille, että vaateita ja asiakirjoja voi toimittaa kuulemista varten pdf-muodossa,
- puhelinnumeron tai sähköpostiosoitteen, jota oikeudenkäynnin osallistujat voivat käyttää ilmoittaakseen tuomioistuimelle teknisistä ongelmista, jotka estävät heitä osallistumasta videoneuvotteluna järjestettävään kuulemiseen.

9 Mitä kuluja videoneuvottelun käytöstä aiheutuu ja miten ne maksetaan?

Tuomioistuin päättää oikeudenkäyntikuluista. Asianosainen määrätään korvaamaan ainoastaan ne kulut, jotka ovat välttämättömiä oikeudenkäynnin toteutumiseksi. Tuomioistuin päättää, mitkä kulut ovat välttämättömiä, ja niiden määrästä perehtymällä huolellisesti kaikkiin asiaan liittyviin seikkoihin ja ottamalla erityisesti huomioon säännöt, jotka koskevat pääkäsitteilyn valmistelua. Pääkäsitteily muodostuu kirjallisten lausuntojen antamisesta sekä yhdestä valmisteluistunnosta ja yhdestä pääistunnosta.

Kun asianosainen pyytää todisteiden vastaanottamista, hänen on tuomioistuimen määräyksestä talletettava etukäteen summa, joka kattaa todisteiden vastaanottamisesta aiheutuvat kulut. Jos molemmat asianosaiset ehdottavat todisteiden vastaanottamista tai tuomioistuin määrää viran puolesta todisteiden vastaanottamisesta, tuomioistuin edellyttää, että kumpikin asianosainen tallettaa puolet vaaditusta summasta. Jos tuomioistuin on määrännyt viran puolesta todisteiden vastaanottamisesta, se voi määrätä, että vain toinen asianosainen tallettaa vaaditun summan.

Asian kokonaisuudessaan hävinnyt asianosainen vastaa vastapuolen ja tämän väliintulijan oikeudenkäyntikuluista. Hävinneen asianosaisen väliintulijan on korvattava toimistaan aiheutuneet kulut.

Jos kumpikin asianosainen voittaa oikeudenkäynnin osittain, tuomioistuin määrittää ensin kunkin voitto-osuuden prosentteissa ja vähentää sitten vähemmän voitokkaan asianosaisen osuuden voitokkaamman asianosaisen osuudesta. Tämän jälkeen tuomioistuin määrittää kaikki ne voitokkaamman asianosaisen kulut erikseen ja yhteen, joita sille on aiheutunut menettelyn loppuun saattamisesta asianmukaisesti, ja korvaa tämän jälkeen kyseiselle asianosaiselle sen osuuden kokonaiskuluista, joka vastaa jäljelle jäävää prosenttiosuutta sen jälkeen, kun on otettu huomioon asianosaisten voitto-osuudet prosentteina. Voitto-osuus arvioidaan hyväksytyjen vaateiden perusteella ottaen huomioon myös sen, miten hyvin ne on perusteltu todisteilla.

10 Mitä vaatimuksia on mahdollisesti asetettu sen varmistamiseksi, että

henkilö, jota pyynnön esittänyt tuomioistuin välittömästi kuulee, on saanut tiedon siitä, että kuuleminen toteutetaan vapaaehtoiselta pohjalta?

Todistajat saavat kirjallisen kutsun, josta käy ilmi kuultavan etu- ja sukunimi, kuulemispaikka ja -ajankohta, asia, jossa heitä halutaan kuulla, sekä maininta siitä, että heitä kuullaan todistajina. Kutsussa todistajille ilmoitetaan perusteettoman poissaolon seurauksista ja heidän oikeudestaan saada korvausta aiheutuneista kuluista. Tuomari ilmoittaa todistajille, että he voivat kieltäytyä antamasta todistajanlausuntoa seikoista, jotka asianosainen on uskonut heille heidän toimiessaan asianosaisen edustajana tai jotka asianosainen tai muu henkilö on tunnustanut heille ripittäytymisen yhteydessä, sekä seikoista, jotka todistaja on saanut tietoonsa asianajajana, lääkärinä tai muun sellaisen ammatin tai toiminnan harjoittamisen yhteydessä, jota sitoo salassapitovelvoite. Todistaja voi kieltäytyä vastaamasta yksittäiseen kysymykseen, jos siihen on pakottava syy, etenkin jos vastaaminen aiheuttaisi hänelle tai hänen verisukulaisilleen suoraan etenevässä tai takenevässä polvessa tai sivusukulaiselleen kolmanteen polveen asti tai hänen puolisolleen tai puolisonsa sukulaisille toiseen polveen asti – vaikka avioliitto olisi päättynyt – tai hänen huoltajalleen tai huollettavalleen tai adoptiovanhemmalleen tai -lapselleen suurta häpeää tai huomattavaa taloudellista vahinkoa tai johtaisi heitä koskevan rikossyytteen nostamiseen. Tuomari yhden tuomarin kokoonpanossa tai jaoston puheenjohtaja ilmoittaa todistajalle, että tämä voi kieltäytyä vastaamasta esitettyihin kysymyksiin.

11 Miten varmistetaan kuultavan henkilöllisyys?

Tuomioistuin pyytää todistajaa, jonka kuulemista on ehdotettu todistelumenettelyssä, toimittamaan tuomioistuimelle ennen videoneuvotteluna toteutettavaa kuulemistä paperisen tai skannatun jäljennöksen henkilökortistaan tai muusta asiakirjasta, jolla henkilö voi todistaa henkilöllisyytensä, tai se varmistaa henkilöllisyyden muulla tavoin, mikäli mahdollista (sääntöjen 8 §:n 1 momentti). Videoneuvotteluna järjestettävässä kuulemisessa tuomioistuin pyytää muita oikeudenkäynnin osallistujia toimittamaan henkilöllisyytensä toteamiseen tarvittavat tiedot ja tarvittaessa vahvistaa heidän henkilöllisyytensä edellä mainitun pykälän 2 momentin mukaisesti. Tuomioistuin päättää, millä tavoin edellä tarkoitettut tiedot on toimitettava (sääntöjen 8 §:n 3 momentti).

12 Mitä valan vannomiseen liittyviä vaatimuksia sovelletaan ja mitä tietoja pyynnön esittäneeltä tuomioistuimelta tarvitaan, kun valaa edellytetään todisteiden vastaanottamista koskevan asetuksen 19–21 artiklan mukaisessa todisteiden välittömässä vastaanottamisessa?

Tuomioistuin voi päättää, että todistajan on vannottava vala antamistaan lausunnoista tai ennen kuulemistaan. Vala vannotaan suullisesti toistamalla seuraava: ”Vannon kunniani kautta, että olen vastannut jokaiseen tuomioistuimen esittämään kysymykseen totuudenmukaisesti ja että en ole salannut asiasta tiedossani olevia tietoja.” Mykät todistajat, jotka ovat luku- ja kirjoitustaitoisia, vannovat valan allekirjoittamalla valatekstin, ja kuurot todistajat vannovat valan lukemalla valatekstin. Jos kuuro tai mykkä todistaja ei ole luku- tai kirjoitustaitoinen, hän vannoo valan tulkin avustuksella. Jos todistajaa kuullaan uudelleen, hän ei vanna valaa uudelleen, mutta häntä muistutetaan jo vannotusta valasta. Valaa ei vaadita todistajilta, jotka eivät ole kuulemisajankohtana täysi-ikäisiä tai jotka eivät voi ymmärtää valan merkitystä.

13 Miten varmistetaan, että videoneuvottelupaikalla on yhteyshenkilö, johon pyynnön esittänyt tuomioistuin voi ottaa yhteyttä, ja että kuulemispäivänä paikalla on henkilö, jonka tehtävänä on käyttää videoneuvottelulaitteita ja selvittää mahdolliset tekniset ongelmat?

Tuomioistuin varmistaa ennen videoneuvotteluna järjestettävän kuulemisen ajankohdan vahvistamista, että järjestelyjä koskevat tekniset ja muut vaatimukset täyttyvät (sääntöjen 11 §:n 1 momentti). Jos ajankohdan vahvistamisen jälkeen mutta ennen kuulemisen toteutumista käy ilmi, ettei kuulemistä ei voida järjestää vahvistettuna ajankohtana, tuomioistuin lykkää kuulemistä ja vahvistaa uuden ajankohdan joko videoneuvotteluna tai tuomioistuimen tiloissa järjestettävää kuulemistä varten sen mukaan, miksi aiemmaksi

sovittua kuulemista ei voitu järjestää (sääntöjen 11 §:n 2 momentti). Tällöin kuuleminen on mahdollista järjestää vahvistettuna ajankohtana tuomioistuimen tiloissa edellyttäen, että olosuhteet sen sallivat (sääntöjen 11 §:n 3 momentti). Jos videoneuvotteluna järjestettävän kuulemisen aikana ilmenee teknisiä ongelmia, tuomioistuin pyrkii ratkaisemaan ne ja jatkamaan kuulemista. Jos kuulemista ei voida jatkaa kaikkien osallistujien vaan ainoastaan osan heistä kanssa ja jos tilanne ei estä asianosaista osallistumasta keskusteluun, tuomioistuin jatkaa kuulemista. Muussa tapauksessa tuomioistuin toimii edellä mainitun pykälän 2 momentin mukaisesti (sääntöjen 11 §:n 4 momentti).

14 Mitä mahdollisia lisätietoja pyynnön esittävältä tuomioistuimelta tarvitaan?

Pyynnön esittävältä tuomioistuimelta ei pyydetä mitään lisätietoja.

■ Päivitetty viimeksi: 31/10/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.